

USTEC·STES

Intersindical Alternativa de Catalunya (IAC)

www.sindicat.net

Franqueig
concertat
02/444

Número 483

Eina sindical d'informació

Ara és demà?

El Consell Escolar de Catalunya ha encetat el que anomena un “procés de reflexió” sobre l'educació dels propers anys. Amb aquest objectiu, cinc personalitats diferents han elaborat una ponència cadascú en què es tracten diversos àmbits (els pilars, l'arquitectura, el centre, el professorat, l'alumnat) i que, a la pràctica, funcionen com una mena de llibre blanc del sistema educatiu català.

Malgrat que el llenguatge que s'hi fa servir és ambigu, es podria entendre aquest document, que es preveu tancar abans d'acabar el curs, com un full de ruta sobre el nou sistema educatiu de la futura i hipotètica República Catalana, perquè clarament depassa les competències de la Generalitat, i perquè fins i tot el títol, “Ara és demà”, un dels més coneguts poemes de Miquel Martí i Pol, ens remet a aquest terreny desconegut de la transició nacional.

En teoria, el document és obert a la comunitat educativa mitjançant un procés de participació a entitats o particulars. Tanmateix, el procediment de discussió atorga un control total als ponents, lliures d'acceptar o desestimar les aportacions. De fet, tant la forma com els continguts recorden massa la Conferència Nacional d'Educació de 2003, que va donar lloc al Pacte Nacional d'Educació (PNE) de 2006. En l'esmentat procés, les conclusions i les finalitats ja estaven clares abans d'obrir al públic les discussions, perquè formaven part de l'agenda oculta que va plasmar-se en les Bases de Nova Llei d'Educació (2007) i l'actual LEC (2009) i corresponien al model educatiu neoliberal que caracteritza la política actual de la Generalitat.

Què diuen cadascuna de les ponències?

Els pilars del sistema educatiu

Es tracta d'una ponència de caràcter teòric i filosòfic, que fa un repàs a la història educativa del país, les tradicions pedagògiques i els trets que suposadament caracteritzen el marc actual, alhora que reivindica “l'excel·lència”. També pretén diagnosticar aquells aspectes transversals que caldria millorar.

Pel que fa a l'**equitat**:

- Estableix la necessitat d'ampliar l'obligatorietat de l'ensenyament fins als 18 anys..
- Veu la necessitat d'aprofundir en l'autonomia de centre, lligada al “lideratge pedagògic” i la potestat de les direccions per seleccionar el professorat mitjançant els perfils.
- Reconeix la conveniència d'una política de beques més coherent i sistemàtica.
- Considera la importància d'integrar els centres educatius en les lògiques territorials, molt en la línia dels Plans d'Entorn ja formulats durant el PNE
- Qüestiona la conveniència de la jornada continuada als instituts de secundària

Pel que fa a la **inclusió**:

- D'acord amb els criteris fixats per l'OCDE, fa una aposta clara pel sistema de competències bàsiques i l'aprenentat-

ge al llarg de la vida, amb l'objectiu d'assolir “l'èxit escolar”.

- Elogia la diversitat i creu que cal personalitzar l'educació.
- Si bé parla de suports a la diversitat de l'alumnat, resulta poc concret a l'hora de formular-los, més enllà de les referències a la normativa actual.

Pel que fa a **plurilingüisme**:

- Reivindica la immersió lingüística i elogia el plurilingüisme (respecte a les dues llengües oficials) i promou “enfocaments comunicatius” en llengües estrangeres, és a dir, propugna impartir matèries en anglès mitjançant la potenciació de l'AICLE.
- També consigna la importància de potenciar la riquesa del plurilingüisme d'una població escolar provinent dels cinc continents i estableix la necessitat d'ampliar el coneixement de llengües estrangeres de la societat catalana.

Pel que fa a la **família**:

- Destaca la creixent pluralitat dels models familiars i com l'escola s'ha d'adaptar a les noves situacions. També recorda l'afebliment dels lligams familiars i veu la necessitat d'una aliança tàcita, a partir del mutu reconeixement, entre família i escola per facilitar una educació més coherent.

Tanmateix...

- A l'hora de repassar la història de l'educació catalana, abuseu dels tòpics (la tasca de la Mancomunitat, el Patronat Escolar, la renovació pedagògica dels seixanta...) i fa memòria selectiva sobre l'experiència del CENU (la principal fita del qual fou l'expropiació i col·lectivització de l'escola privada) o oblida que l'etapa daurada de l'ensenyament a Catalunya van ser les dècades de 1980 i 1990, èpoques d'expansió de l'escola pública i de la irrupció d'un professorat amb vocació democràtica. I que precisament aquest èxit de la pública posa en qüestió, a llarg termini, la viabilitat de la concertada, la qual la ponència vol afavorir
- Des del punt de vista de l'equitat, s'omet que la gratuïtat és essencial i que és l'escola pública l'única que ha fet un esforç per assegurar-la, o que la concertada, tal com hem denunciat reiteradament, serveix com a eina segregadora. També oblida que la igualtat d'oportunitats requereix la necessitat de recuperar els estudis nocturns, la gratuïtat dels postobligatoris (i la universitat) o l'expansió dels centres de formació de persones adultes.
- Obvia que cap recerca rigorosa estableix una relació entre “nivell d'autonomia de centre amb lideratge pedagògic” amb “equitat”. Ans al contrari, el model proposat per “Ara és Demà” descriu un sistema jeràrquic, propi de països desiguals com Anglaterra, Xile o els Estats Units.
- Deixa de banda que, a la pràctica, els sistemes fonamentats en “competències bàsiques”, impliquen desigualtats curriculars que erosionen la igualtat d'oportunitats i propicien la desigualtat interna entre centres educatius d'acord amb l'origen social dels alumnes. I que, precisament, el fet de no esmentar la doble xarxa

sistemes d'avaluació del professorat han esdevingut processos arbitraris, opacs i que tenen com a finalitat la submissió a les direccions i l'eliminació de la llibertat de càtedra.

- El fet que s'estableixin categories professionals asimètriques i salaris que puguin diferenciar-se un 100% implica la destrucció de tota cultura col·laborativa i dinamita l'esperit solidari de la professió.
- La proposta de la ponència sobre professorat converteix en irrellevants els drets laborals i persegueix una educació despolititzada i sotmesa a les directrius polítiques i socials del poder.
- Sense sistemes d'oposicions o proves objectives, sobre la porta de bat a bat a la privatització, la corrupció, el nepotisme, la discriminació i l'arbitrarietat.

L'alumnat

La darrera ponència filosofa sobre la dimensió pedagògica de l'educació i se centra en aquells aspectes que fan referència a les maneres i circumstàncies de l'aprenentatge dels alumnes. A partir d'un repàs de les teories educatives que s'han anat explicant en els darrers cinquanta anys (constructivisme, psicologia educativa, conductisme...), la ponència tracta de posar-se al dia respecte al debat actual sobre els descobriments de les neurociències, l'impacte psicològic de les noves tecnologies o les teories sobre les intel·ligències múltiples.

La intervenció, que serveix com a cloenda, fa una exposició teòrica dels diversos mètodes i teories de l'aprenentatge per justificar els canvis metodològics en l'educació, molt d'acord amb els postulats que difonen entitats com la Fundació La Caixa o la Jaume Bofill, que són al darrere de propostes com l'Escola Nova 21 o altres experiències en una línia semblant.

Tanmateix...

- Hi ha un cert menyspreu pels treballs i les experiències de moltes escoles públiques, com si resultés que la innovació educativa no existís fins el curs passat.
- Existeix una anàlisi molt superficial de les noves teories pedagògiques, i encara menys, de les seves conseqüències a curt, mitjà i llarg termini. Algunes recerques prèvies sobre el treball per projectes, experimentats a principis del segle XX, afirmen que són socialment discriminadors i que existeixen punts discutibles.
- Enlloc apareix cap referència a la correlació entre recursos i qualitat educativa, tot i que aquesta és una realitat reconeguda per la mateixa OCDE. Amb un 2,91% d'inversió sobre PIB parlar de pedagogia sembla una broma de mal gust.
- La clau d'una bona qualitat educativa, amb capacitat de d'usar metodologies diferents i personalitzades rau en la ràtio alumnes-professors. Tot i que s'esmenta l'èxit de l'escola rural (amb classes heterogènies de diversos nivells), s'omet que és precisament el fet que siguin grups poc nombrosos el que explica els bons resultats i el clima agradable. Les recerques acadèmiques (per cert obviades al document) corroboren que aquest és el factor fonamental que pot millorar els re-

sultats dels alumnes, especialment aquells que tenen majors dificultats.

Conclusions

"Ara és Demà" és un document que pretén ser el tercer intent (després del Pacte Nacional i de la LEC) per aplicar una agenda oculta privatitzadora, que tracta de blindar els centres concertats i d'aturar la sagnia d'alumnat que pateixen i que, amb una bona retòrica, busca dissenyar un sistema educatiu segregat, que faciliti les coses als grups benestants i posi dificultats als grups desafavorits.

El document "Ara és Demà" no aborda els principals problemes reals de l'ensenyament: l'escassa inversió i els endèmics problemes que provoquen els baixos pressupostos (manca de recursos, pocs docents, edificis precaris, condicions laborals millorables, retallades discriminatòries...). Tampoc no diu res sobre les perverses conseqüències d'un sistema dual, amb una escola pública castigada per les successives administracions i unes escoles concertades protegides pels poders fàctics.

Les propostes sobre autonomia escolar i professorat són inacceptables. No busquen cap millora, sinó que pretenen espatllar allò que funciona raonablement bé. L'autonomia és un intent de desmantellar un sistema coherent i convertir-lo en un arxipèlag d'experiències contradictòries, que competeixen entre si per captar els millors alumnes i famílies. Pel que fa al professorat, pretén substituir la cultura docent i els criteris de mèrit, capacitat, especialitat, transparència i preparació per un sistema basat en persones flexibles, sense iniciativa, insolidàries, competitives, sense independència professional i sotmeses a la direcció.

Els principis en què es fonamenta són l'èxit i el lideratge, en detriment de l'equitat entre homes i dones, la solidaritat i la inclusió en tots els àmbits. L'ús del masculí genèric invisibilitza, a més, alumnes, mestres, professores o mares.

Es deixa de banda el principi de coeducació (entre altres coses perquè passa de puntetes davant el fet que amb diners públics se sostenen centres religiosos que segreguen per sexe), i no es fa cap esment al sexisme, la violència contra les dones o el respecte a la lliure orientació sexual.

En resum, en cas que els catalans decideixin constituir un Estat independent, qualsevol model o modificació futura no pot dependre de les ocurrències interessades de suposats grups d'experts, sinó que ha de partir dels acords als quals pugui arribar la comunitat educativa.

- Aquest sistema propicia la polivalència i un cert marge de mobilitat entre etapes educatives, i més tenint en compte que es preveuen escoles-institut on trobaríem alumnes d'infantil, primària i secundària de primer grau (2-15 anys), en una estructura que podria recordar l'antiga EGB.
- En el màster de dos cursos, el pràcticum tindria un pes de gairebé la meitat dels continguts acadèmics, amb 58 dels 120 crèdits possibles. Durant el segon curs del màster, els alumnes universitaris passarien dues terceres parts del temps fent pràctiques.
- Propugna un sistema en què els docents tutors de pràctiques puguin gaudir d'algun reconeixement, com ara ser considerats professors associats a la universitat, col·laborar amb les facultats, o alguna mena de benefici laboral sense concreció.
- Pel que fa a l'accés a la carrera docent, proposa dos anys de pràctiques, un cop s'hagi obtingut el màster. Aquests anys, entesos com una mena de "residència" que s'inspira vagament en el MIR sanitari, serien considerats formatius. S'hi accediria per un procés selectiu (sense especificar sota quins criteris), cobrarien un salari notòriament inferior ("docent novell") i serien tutoritzats per un "mentor" del centre. Superat aquest període amb avaluació positiva, seria acreditat per exercir com a "docent".

- El sistema d'accés a la professió considera l'escola pública i la concertada com una entitat única i indiferenciada.
- Pel que fa a la "carrera docent", el sistema preveu una mobilitat horitzontal, amb reconeixements i increments salarials lligats a processos d'avaluació individual. Així, s'adquiriria la condició de sènior al cap, com a mínim, de 5 anys, i, en el cas de la secundària, i dos períodes d'avaluació favorables de cinc anys, la de catedràtic. Segons la ponència, aquest sistema d'avaluació continua permetria "increments salarials, que necessàriament han de possibilitar al llarg de la carrera docent doblar el salari inicial".
- De manera subtil, deixa caure que l'accés a la professió, i la carrera docent, no hauria de passar per "cap sistema d'oposició o prova", sinó regular-se mitjançant avaluació.

Tanmateix...

- L'experiència recent indica que el pas enrere de la Generalitat a l'hora d'administrar els nomenaments sota criteris objectius i l'autonomia dels centres per proveir de llocs de treball estan propiciant pràctiques de nepotisme i corrupció. D'altra banda, les zones educatives es van desestimar per l'endogàmia i el clientelisme polític local que podien provocar.
- En les circumstàncies actuals, passar de l'estructura de 4+1 al 3+2 serveix per encarrir de manera molt considerable els estudis universitaris, i més quan els màsters són condició indispensable per accedir a la docència. Aquesta proposta discrimina clarament els joves de classe treballadora, als quals se'ls impedeix l'accés a la universitat per motius econòmics.
- La proposta no concreta si aquest professorat de cos únic veuria homogeneïtzades les condicions laborals segons la categoria professional de primària o secundària i, en cas afirmatiu, si s'homologarien d'acord amb el supòsit més favorable. La filosofia general del text i l'experiència de les escoles concertades, on les irregularitats contractuals són habituals, fan desconfiar del model.
- L'experiència del màster docent de secundària ens aboca a una realitat incòmoda: els alumnes paguen

una quantitat exorbitada per treballar al centre educatiu, i aquests diners que s'embutxaca la universitat no impliquen cap compensació als docents que fan de tutors. De fet, el sistema de pràctiques vigent es pot considerar un frau legal, i no resulta massa creïble que una reforma educativa solucioni aquest problema.

- El nou sistema d'accés suposa, a la pràctica, que per esdevenir professors calgui un mínim de set anys! (3 de grau, 2 de màster i 2 de residència), fet que allunya els estudiants de procedència social desafavorida de l'exercici de la professió.
- La proposta d'aplegar en un mateix sistema escola pública i concertada és una mostra més de la filosofia privatitzadora del document.
- D'acord amb les experiències internacionals i el que ha ocorregut els darrers anys a la universitat, els

fa pensar que el document "Ara és Demà" tracta de blindar l'escola concertada.

- S'omet que les experiències de matèries impartides en llengües estrangeres, analitzades per diverses universitats, detecten que esdevenen pràctiques que busquen la segregació social en el sentit que discriminen aquells alumnes procedents d'entorns més desfavorits. O que precisament la previsible millora de programes informàtics de traducció automàtica pot convertir l'AICLE en una experiència amb data de caducitat. O s'oblida que una de les millors maneres de potenciar el coneixement de llengües estrangeres és tan simple com expandir la xarxa d'Escoles Oficials d'Idiomes i assegurar-ne la gratuïtat.
- Finalment, l'omissió més escandalosa és la nul·la referència al principal problema i al pilar més fràgil del sistema: la insuficient inversió educativa (2,91%, segons el mateix Departament, lluny del 6% establert per la LEC), que fa galdosa qualsevol discussió teòrica.

L'arquitectura del sistema educatiu

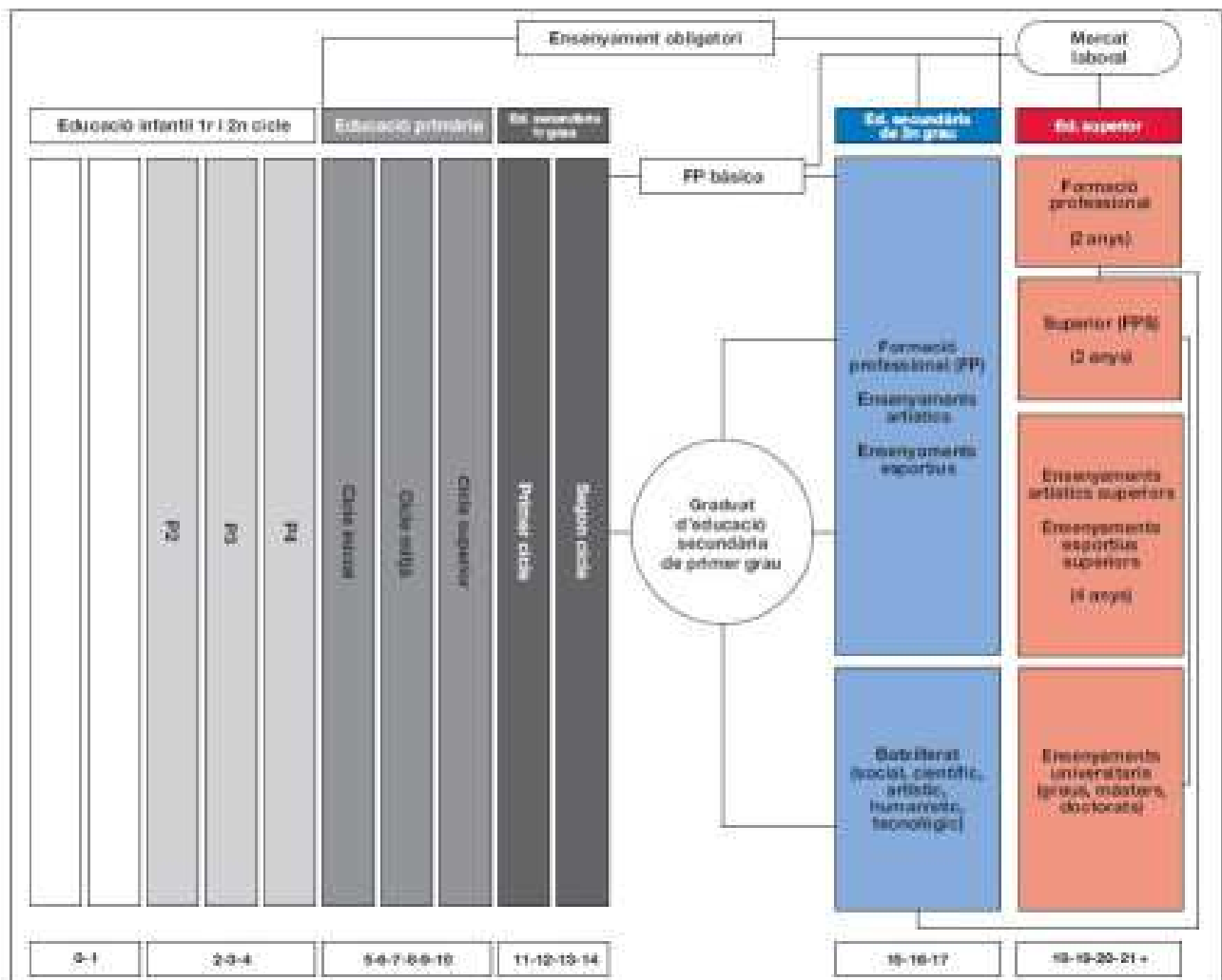
Les propostes d'aquest apartat són les que més criden l'atenció, ja que es tracta d'un redisseny del que serien les etapes educatives. Amb una llarga introducció que serveix de justificació del canvi proposat (on abunden referències a la literatura política neoliberal de l'OCDE), es fa una crida a adaptar el sistema educatiu a les necessitats

canviants del mercat de treball i la nova cultura corporativa aplicada a l'àmbit públic (*accountability*), tot plegat amanit amb vagues referències a la responsabilitat social. Com a ponència acadèmica, es recorre a la pedagogia comparada (selectiva) per emmarcar la proposta.

A partir d'aquí, es proposa una estructura que conté elements molt diferents dels de la LOGSE (1990).

El que més destaca d'aquesta proposta és:

- La inclusió d'un P-2 a les escoles.
- L'escola obligatòria passaria a ser dels 5 (l'antic P-5 reconvertit en 1r de primària) als 18 anys (amb el batxillerat o el primer cicle de Formació Professional)
- Proposa que l'ensenyament infantil, primari i la secundària de primer grau (dels 2 als 15 anys) es faci en escoles-institut.
- Propugna una Formació Professional Bàsica per a aquells alumnes amb dificultats per seguir una secundària superior ordinària. Tornem a la LGE de 1970 respecte a l'FP, en aquest cas semblant a l'antiga FP, que va ser un fracàs total per l'alt nivell d'abandonament escolar. Això mateix està passant en la Formació Professional Bàsica de la LOMCE, que preveu als 14 anys de l'alumne un Consell Orientador del Centre d'acord amb les famílies: segregació prematura.
- Proposa una secundària superior (primer cicle d'FP i batxillerats) de tres cursos acadèmics, que es farien en instituts. A diferència del que succeeix ara, no se-

rien centres de proximitat, sinó que hi hauria certa especialització, fet que requeriria la mobilitat geogràfica de l'alumnat.

- No es contemplen ensenyaments de règim especialitzats, com ara EOI, música, teatre i dansa. Tampoc s'hi aborden els ensenyaments d'adults.
- Es contemplarien diverses passarel·les entre etapes i estudis, amb cursos pont, sense massa concreció.
- S'hi planteja que els estudis superiors de Formació Professional tinguin un rang pròxim o equivalent als estudis universitaris de primer cicle i no es descarta lligar-los administrativament a les universitats.
- Els centres d'estudis superiors de Formació Professional són centres integrals, previstos per la nova Llei de formació i qualificació professionals de Catalunya. Aquests centres gaudiran d'una àmplia autonomia, estaran molt connectats amb el món empresarial, impulsaran polítiques actives d'inserció laboral, oferiran formació professional inicial i continuada al llarg de tota la vida i serveis molt potents d'orientació, acreditaran competències professionals del món laboral i reconeixeran i certificaran qualificacions.

Tanmateix...

- La inclusió del P-2 (com el P-3 en la LOGSE) representa la renúncia definitiva a la creació d'una xarxa pública i universal d'escoles d'educació infantil de primer cicle, i és una porta oberta a la concertació de centres privats.
- És discutible l'obligatorietat de l'escolarització fins als 18 anys tenint en compte que mai no s'ha ofert una sortida coherent ni realista a certa tipologia d'alumnat que presenta resistències a la seva escolarització. Tampoc no contempla beques salari per a aquell alumnat procedent de famílies pobres que sovint són impel·lides a entrar al mercat laboral als setze anys.
- No es contemplen les segones oportunitats, molt positives, com ara els PTT, PQPI, PFI o l'aprenentatge d'oficis.
- La proposta implica la concertació, de cop, de tres cursos a una escola privada que estava experimentant una sagnia d'alumnes en favor de la pública. Això incrementa la segregació social.
- L'especialització dels instituts pot generar problemes d'accés i discriminació social respecte a l'alumnat procedent de famílies desafavorides.
- Lligar la Formació Professional superior a la universitat comporta el risc de fer-la desaparèixer del Departament d'Ensenyament, de precaritzar el seu professorat d'acord amb el que ha ocorregut a la universitat, i que les matrícules siguin tan oneroses com les dels estudis universitaris, fet que comportaria passar dels 360 € actuals als 1.600€ - 2.500€ de les matrícules públiques vigents.

El centre educatiu

Aquesta és la ponència fonamental i la que expressa amb major sinceritat la política educativa reivindicada pels autors de la iniciativa. En aquest sentit, no són gens

originals, sinó que tracten de fer pública l'agenda oculta que els poders fàctics del país han anat protagonitzant des del Pacte Nacional d'Educació i que es pot resumir en una única paraula: privatització. També es pot detectar la lletra d'una música antiga: autonomia entesa com a desposseïció de la llibertat educativa dels docents; direccions fortes i gerencials; contractació a dit del professorat; destrucció del sistema educatiu i substitució per centres cada vegada més diferenciats entre ells (especialment mercè a la segregació) i fusió dels centres privats concertats i públics (sota les normes i paràmetres dels primers) en un únic "servei públic d'educació", tal com van intentar al PNE i la LEC.

A partir d'una introducció que reivindica una literatura acadèmica que va inspirar les reformes neoliberals al món anglosaxó i llatinoamericà (i que ha convertit els seus sistemes educatius en segregadors), es dedica a justificar l'aprofundiment dels diversos decrets que han anat desplegant la LEC, amb la diferència que reivindica l'aplicació d'aquests principis sense el constrenyiment de la legislació estatal.

Les propostes d'aquest apartat són:

- Convertir la figura del director en un professional (no necessàriament docent) que actuï (i cobri) com un executiu d'empresa, amb llibertat per seleccionar i contractar el professorat, fixar-ne condicions salarials i laborals diferenciades i marcar el projecte educatiu.
- Aplicar una nova cultura de l'avaluació, d'acord amb els criteris que marquen actualment les empreses externes (teòricament) independents d'avaluació, tal com succeeix en el món anglosaxó, i com de fet ja s'està aplicant al sistema universitari. Això inclou el control del "portfoli" i el "big data" tant respecte als professionals com als alumnes, per tal de fer servir aquestes dades com a eina d'avaluació més precisa.
- L'aplicació d'una filosofia d'"eficàcia econòmica" en la lògica de l'organització dels centres, és a dir, fer que cada centre actuï com una empresa privada, en la mateixa línia del que succeeix als Estats Units i Anglaterra, que fins i tot possibilita que centres amb mals resultats passin a ser gestionats per entitats privades.
- Autonomia extrema de centre: de caràcter curricular, de disseny, de fixació de salaris diferenciats, de contractació i acomiadament de professorat i de definició i execució pressupostària, perquè sentén que d'aquesta manera milloraran els resultats.
- Traspasar les competències educatives als ajuntaments.
- Eliminació del sistema funcional del professorat.
- Crear un únic sistema que integri la xarxa pública i concertada, sota els paràmetres de la privada, amb certa voluntat indissimulada d'aconseguir que el sistema educatiu esdevingui un arxipèlag de centres amb projectes molt diferenciats.

Tanmateix...

- La mateixa experiència del sistema educatiu del país, amb dues xarxes (pública i privada), permet comprovar que les direccions professionalitzades no aporten res al sistema, ni milloren la qualitat, ni els resultats. En canvi, sí propicien un ambient de competitivitat, que enverina les relacions personals i propicia

la submissió dels docents i la passivitat i l'absència de creativitat i esperit crític i constructiu dels alumnes. Tot plegat marca una evolució en què internament el sistema es desestructura i potencia les desigualtats. En resum, les direccions professionalitzades proposades no responen a una voluntat de millora del sistema, sinó a una voluntat de segregar socialment en un context històric en què les diferències socials s'eixamplen.

- Els sistemes amb avaluacions exhaustives i externalitzades són un niu de corrupció i solen tenir com a efecte el creixement de la distància entre centres educatius (amb escoles d'elit i proliferació de centres estigmatitzats). L'ús de les dades d'alumnes i professorat pot acabar sent pervers en el futur, atès que les empreses o els administradors de l'Estat les poden fer servir amb criteris injustos o finalitats inconfessables.
- Les experiències de reformes similars a Anglaterra i Estats Units s'han traduït en un dramàtic procés d'eixamplament de diferències entre centres i, en conseqüència, entre els grups socials d'on procedeixen els alumnes. Han trinxat la professió docent, i la lògica competitiva ha corromput l'educació. A més, les recerques rigoroses sobre el fracàs escolar demostren que les reformes metodològiques i organitzatives dels centres només incideixen en un 6% del rendiment acadèmic dels alumnes, enfront del 70% que té a veure amb factors socials i derivats de les desigualtats prèvies.
- Les experiències internacionals han demostrat que l'autonomia extrema proposada no ha millorat els resultats acadèmics, i en el cas de l'alumnat de classe treballadora, els ha empitjorat considerablement. L'autonomia a l'hora de contractar i descontractar professorat només ha servit per empitjorar les condicions laborals i salarials i ha propiciat una fugida dels docents amb major preparació i experiència a altres sectors professionals, la qual cosa ha degradat el nivell de mestres i professors.

- Un únic sistema que integri xarxa pública i concertada és una manera dràstica d'assegurar que les franquícies educatives mantinguin la viabilitat a llarg termini. En certa mesura, les mesures proposades pel ponent persegueixen la destrucció de l'escola pública i, per tant, l'eliminació de la competència al lobby empresarial de la privada.

El professorat

En aquesta ponència es tracta de fixar les coordenades de la figura, funcions i condicions del professorat. Com a filosofia general, l'autor considera que cal fomentar un docent compromès amb la funció social encara que això sigui a costa d'altres aspectes com el seu compromís social o les seves condicions laborals. Malgrat reconèixer un context en què resulta difícil exercir la professió, o valorar el fet que mestres i professors solen anar més enllà de les seves obligacions estrictes, o que calgui incorporar nous professionals que acompanyin els docents en la tasca educativa, de manera velada busca un docent disposat a adaptar-se a demandes canviants i que tingui com a objectiu l'èxit educatiu dels seus alumnes. El ponent fa les propostes següents:

- Proposa la recuperació de les Zones Educatives (com preveia el Pacte Nacional), en detriment de la gestió de la Generalitat.
- Pel que fa a la formació inicial del professorat, planteja unificar els requisits per a exercir de docent tant a primària com a secundària, amb un total de 5 cursos. Amb aquest objectiu proposa l'estructura de 3 + 2 (3 anys de grau + 2 de màster) i una formació inicial híbrida entre l'antic Magisteri i les carreres convencionals que tinguin un itinerari pedagògic. Això permetria parlar d'una mena de cos únic de professorat (encara que sense concretar massa). L'estructura de la formació inicial seria la següent:

